

Vilka yrken bryter långtidsarbetslöshet?

Innehåll

Sammanfattning	4
1. Långtidsarbetslöshet, ett växande problem.....	5
1.1 Avgränsningar	6
1.2 Vilka följer rapporten?	6
2. Yrken som bryter långtidsarbetslöshet.....	9
2.1 Orientering mot yrken med låga kvalifikationskrav	9
2.2 Faktaruta 1: Subventionerade anställningar.....	11
2.3 Olika yrken för kvinnor och män.....	12
2.4 Faktaruta 2: Vilka branscher bryter långtidsarbetslöshet?	15
2.5 Utbildning betydelsefullt för yrkestillhörighet	16
2.5.1 Förgymnasialt utbildade	16
2.5.2 Gymnasialt utbildade	17
2.5.3 Eftergymnasialt utbildade.....	17
2.6 Mindre skillnader mellan inrikes och utrikes födda.....	18
2.6.1 Inrikes födda.....	19
2.6.2 Norden/EU+	20
2.6.3 Övriga världen.....	20
2.7 Faktaruta 3: Utbildningsgrupper för tidigare långtidsarbetslösa med eftergymnasial utbildningsnivå	21
3 Slutsatser och rekommendationer	22
4 Referenser	24
Bilaga 1: Yrkens kvalifikationsnivå	25
Bilaga 2: Yrkestabeller	26
Bilaga 3: Tabeller, faktarutor.....	30

Sammanfattning

Långtidsarbetslöshet är ett stort problem på svensk arbetsmarknad. Andelen arbetslösa med långa tider utan arbete har trendmässigt ökat de senaste åren. En utveckling som förstärkts under pandemin. Av den anledningen belyser denna rapport vilka yrken som bryter långtidsarbetslöshet. Ambitionen är att beskriva vilken typ av arbetsmarknad som står tillgänglig för olika grupper av långtidsarbetslösa.

Sammansättningen av de tidigare långtidsarbetslösa som rapporten följer upp står i skarp kontrast till sammansättningen av de långtidsarbetslösa totalt. Av de som lämnat för arbete har 85 procent minst en gymnasial utbildning och nära 60 procent är inrikes födda. Det kan jämföras med att åtta av tio långtidsarbetslösa kommer från grupper med svag konkurrensförmåga. Till dessa räknas personer som saknar gymnasial utbildning, är födda utanför Europa, har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga eller arbetslösa 55 år och äldre.

Oavsett utbildning eller födelseregion är tidigare långtidsarbetslösa överrepresenterade i yrken med inga eller låga krav på formell utbildning samt i yrken som kräver en gymnasial utbildning. De är också underrepresenterade i yrken med en kvalifikationsnivå som motsvarar en eftergymnasial utbildning. Med det sagt har särskilt utbildning en stor betydelse för vilket yrke som bryter långtidsarbetslöshet.

Tidigare långtidsarbetslösa med endast en förgymnasial utbildning är särskilt orienterade mot yrken med inga eller låga krav på formell utbildning. För de med en eftergymnasial utbildning är yrkesspridningen påfallande stor sett till yrkets kvalifikationsnivå, vilket visar att eftergymnasialt utbildade som tidigare varit långtidsarbetslösa är en grupp med högst skiftande förutsättningar på arbetsmarknaden.

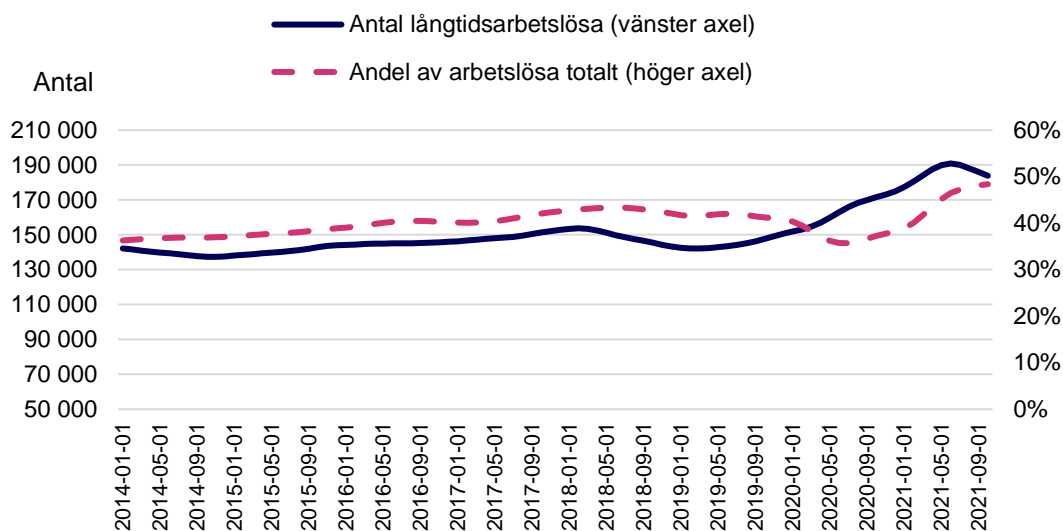
De vanligaste yrken som bryter långtidsarbetslöshet är *Undersköterska, Städare, Vårdbiträden, Övriga servicearbetare* samt *Personliga assistenter*. Det finns betydande skillnader mellan kvinnor och män. Tidigare långtidsarbetslösa kvinnor är koncentrerade till färre yrken än vad män är och arbetar oftare i välfärdsyrken.

1. Långtidsarbetslöshet, ett växande problem

Långtidsarbetslöshet är ett stort problem på svensk arbetsmarknad.¹ Andelen arbetslösa med långa inskrivningstider på Arbetsförmedlingen har trendmässigt ökat de senaste åren. En utveckling som förstärkts under pandemin.² För den enskilde innebär en längre tid utan arbete ofta försämrade möjligheter att få ett arbete. Ens utbildning, erfarenheter och professionella nätverk tappar i värde. Dessutom kan en utdragen period av arbetslöshet minska motivationen att söka jobb.³

Arbetsförmedlingen har identifierat grupper med en förhöjd risk att hamna i långtidsarbetslöshet, vilka benämns som arbetslösa med svag konkurrensförmåga. Till dessa räknas personer som saknar gymnasial utbildning, personer födda utanför Europa, personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga och arbetslösa 55 år och äldre. Under 2020 tillhörde 80 procent av de långtidsarbetslösa någon av grupperna med svag konkurrensförmåga. Enskilda individer som tillhör dessa grupper kan dock ha lika stora möjligheter att få en fast förankring på arbetsmarknaden som andra.

Utvecklingen av långtidsarbetslöshet 2014-2021

Trendande värden
Källa: Arbetsförmedlingen

Vilka som är långtidsarbetslösa är alltså välkänt. Men i vilka yrken hamnar de som lyckas bryta den? Ambitionen i denna rapport är att beskriva vilken typ av arbetsmarknad som står tillgänglig för olika grupper av långtidsarbetslösa. Beskrivningar som kan fungera som underlag för en diskussion om vilken roll

¹ Avser öppet arbetslösa eller sökande i program med aktivitetsstöd som varit utan arbete i tolv månader eller längre.

² Arbetsförmedlingen (2021b)

³ Arbetsförmedlingen (2017), Statskontoret (2013)

efterfrågesidan på arbetsmarknaden kan spela för att minska långtidsarbetslösheten. Rapporten ska betraktas som en av flera pusselbitar till en komplex frågeställning.

Rapportens titel är ”*Vilka yrken bryter långtidsarbetslöshet?*”. Det ska inte tolkas som att det ensidigt är just ett yrke som bryter arbetslöshet. Exempelvis strävar Arbetsförmedlingen efter att öka övergången till reguljär utbildning bland de inskrivna arbetslösa. Sådana utbildningsinsatser bryter i allra högsta grad arbetslöshet. Men denna rapport tar avstamp från andra sidan. Ett yrkesperspektiv ger en bild av efterfrågan på tidigare långtidsarbetslösa, vilket kompletterar analyser av utbudets förutsättningar och förmågor.

I rapporten finns tre faktarutor där relaterade frågeställningar lyfts om subventionerade anställningar, vilka branscher som bryter långtidsarbetslöshet samt vilka utbildningsgrupper som tidigare långtidsarbetslösa med eftergymnasial utbildning tillhör.

1.1 Avgränsningar

Rapporten beskriver vilka yrken som tidigare långtidsarbetslösa har två år efter arbetslöshet. I arbetet har andra frågeställningar dykt upp som inte besvaras i rapporten. Exempelvis om vilka faktorer som förklarar varför olika grupper av långtidsarbetslösa hittar ett arbete i ett specifikt yrke. En framtida studie skulle kunna handla om hur olika insatser, exempelvis utbildningar och subventionerade anställningar, öppnar upp vägar till olika yrken för långtidsarbetslösa.

Vidare beskriver rapporten inte vad de gör som inte förvärvsarbetar. Av intresse skulle kunna vara hur stor andel som är i studier exempelvis. Inte heller gör rapporten en ansats att utvärdera vilka insatser från Arbetsförmedlingen som bäst lyckats få ut långtidsarbetslösa i arbete. I sammanhanget kan det nämnas att flera studier poängterar betydelsen av subventionerade anställningar för att arbetslösa som står långt ifrån arbetsmarknaden ska få varaktigt fotfäste på arbetsmarknaden.⁴

Yrkestillhörighet är inget statistiskt fenomen. Rapporten undersöker inte huruvida det yrke som var aktuellt två år efter de lämnat arbetslöshet också var giltigt något ytterligare år framåt. Det kan nämnas att andra studier visar att ungefär hälften av de sysselsatta med ett jobb med låga eller inga krav på formell utbildning har lämnat det inom tre år.⁵ En dynamik som är viktigt att ta i beaktning när denna rapportens resultat tolkas. Om en liknande rörlighet även gäller för tidigare långtidsarbetslösa kontrollerar inte rapporten för.

1.2 Vilka följer rapporten?

Rapporten gör en uppföljning på tidigare långtidsarbetslösa som gått vidare till arbete. Gemensamt för dessa är att de varit öppet arbetslösa eller sökande i program hos Arbetsförmedlingen i minst ett år. Om en person haft flera inskrivningsperioder

⁴ Arbetsförmedlingen (2018b), Forslund (2018)

⁵ SCB (2017)

har dessa betraktats som sammanhängande givet färre än 30 dagar mellan perioderna. De upphörde att vara öppet arbetslösa eller sökande i program under åren 2012, 2013, 2014 eller 2015, samt har inte varit öppet arbetslösa eller sökande i program under de två efterföljande åren.⁶ En åldersavgränsning på 25–59 år för utskrivningsåret som öppet arbetslös eller sökande i program har tillämpats och de ska ha varit klassade som förvärvsarbetande enligt den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken, RAMS, två år därefter. Totalt följer rapporten 92 500 personer (rapportens population).

Tidigare långtidsarbetslösa är inte en homogen grupp. De har skiftande utbildningsbakgrunder och kommer från olika platser i världen. En tredjedel har en eftergymnasial utbildning och runt 15 procent en förgymnasial utbildning. Det är något vanligare att kvinnor har en eftergymnasial utbildning och att män har en förgymnasial.⁷ Avseende födelseregion är drygt hälften födda i Sverige och en tiondel är från ett EU-land eller annat land i väst, benämnt som *Norden/EU+* i denna rapport.⁸ Resterande tredjedel är från *Övriga världen*, vilket företrädesvis inbegriper länder från Mellanöstern, Centralasien, Sydostasien och Afrika.

En viktig observation är att de som rapporten följer inte speglar gruppen långtidsarbetslösa i stort. Bland långtidsarbetslösa som lämnat för arbete är personer från grupper med svag konkurrensförmåga tydligt underrepresenterade. Under åren 2012 till 2015 tillhörde drygt 70 procent av gruppen långtidsarbetslösa de med svag konkurrensförmåga.⁹ Det kan jämföras med den grupp som rapporten följer upp, långtidsarbetslösa som lämnat för arbete, där endast cirka 15 procent har en förgymnasial utbildning och en tredjedel kommer från länder utanför Europa. De som bryter en långvarig arbetslöshet har företrädesvis istället en gymnasial utbildning eller är inrikes födda.

Rapporten återskapar inte gruppen med svag konkurrensförmåga. Perspektiven ålder och funktionsnedsättning är exkluderade. Istället fångas stora delar av de med en svag konkurrensförmåga i utbildningsgruppen *förgymnasial utbildning* samt födelseregion *Övriga världen*. Eftersom dessa är kraftigt överrepresenterade bland långtidsarbetslösa och samtidigt underrepresenterade bland de som lämnar för arbete är yrkena som bryter deras arbetslöshet av särskilt intresse.

⁶ Utskrivningsår kan vara missvisande eftersom de kan fortsatt vara inskrivna hos Arbetsförmedlingen även om de inte är öppet arbetslösa eller sökande i program, exempelvis om de har en subventionerad anställning.

⁷ Utbildningsuppgiften är hämtad från SCB:s utbildningsregister utskrivningsåret från Arbetsförmedlingen.

¹ gruppen *Norden/EU+* ingår, förutom de nordiska länderna och EU-länderna, Storbritannien, länder i Nord-Sydamerika samt Oceanien.

⁹ Arbetsförmedlingen (2021)

Beskrivning av rapportens population efter kön, utbildningsnivå och födelseregion.¹⁰

		KVINNOR		MÄN	
UTBILDNINGSNIVÅ	Förgymnasial	6 339	14 %	7 840	17 %
	Gymnasial	23 582	51 %	24 168	52 %
	Eftergymnasial	16 338	35 %	14 099	31 %
	Totalt	46 259	50 %	46 107	50%
FÖDELSE-REGION	Inrikes födda	27 022	58 %	26 504	57 %
	Norden/EU+	3 999	9 %	3 182	7 %
	Övriga världen	15 291	33 %	16 472	36 %
	Totalt	46 312	50 %	46 158	50 %

Källa: SCB (Befolkningsregistret) & Arbetsförmedlingen

Den genomsnittliga inskrivningstiden är 568 dagar för långtidsarbetslösa som lämnat för arbete under uppföljningsperioden. Drygt 80 procent hade en inskrivningstid på mellan 12–24 månader. 17 procent var inskrivna mellan två och tre år och ett fåtal har varit inskrivna längre än tre år. Genomsnittstiden varierar inte mycket mellan grupper. De med förgymnasial utbildning och födelseregion *Övriga världen* har en något längre genomsnittlig inskrivningstid än övriga grupper.

¹⁰ Att totalt antal kvinnor och män skiljer sig beroende på om födelseregion eller utbildningsnivå summeras beror på olika bortfall i befolknings- respektive utbildningsregistret. Antalet kvinnor totalt i populationen är 46 331 och antalet män är 46 202.

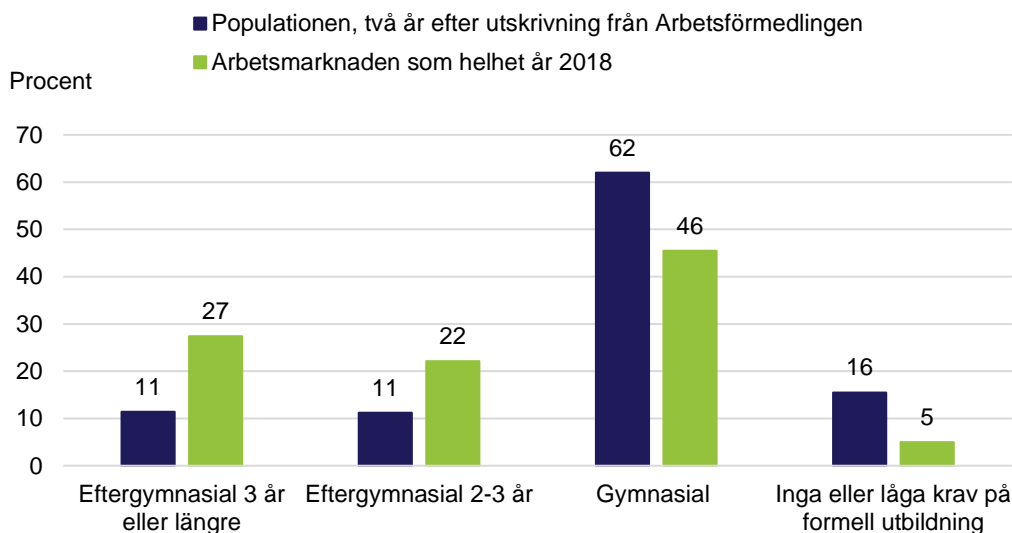
2. Yrken som bryter långtidsarbetslöshet

Detta kapitel beskriver vilka yrken tidigare långtidsarbetslösa har två år efter utskrivning från Arbetsförmedlingen som öppet arbetslös eller sökande i program med aktivitetsstöd. Beskrivningen består av två delar, fördelningen efter yrkets kvalifikationsnivå samt de vanligaste enskilda yrkena.¹¹ Inledningsvis behandlas samtliga tidigare långtidsarbetslösa som rapporten följer upp. Därefter följer de tre undergrupperna kön, utbildningsnivå och födelseregion. Genomgående jämförs utfallen med en referensgrupp som motsvarar den undersökta gruppen på arbetsmarknaden i stort. På det sättet utröns om tidigare långtidsarbetslösa är över- eller underrepresenterade i respektive yrke.

2.1 Orientering mot yrken med låga kvalifikationskrav

Tidigare långtidsarbetslösa arbetar oftare i yrken med lägre kvalifikationskrav än genomsnittet på arbetsmarknaden.¹² De är överrepresenterade inom yrken med låga eller inga krav på formell utbildning samt i yrken som kräver en gymnasial utbildning. Samtidigt är de underrepresenterade i jobb med en eftergymnasial kvalifikationsnivå. Den relativt svaga positionen är förväntad eftersom långtidsarbetslöshet i sig tyder på någon svårighet att få fotfäste på arbetsmarknaden.

Andel efter yrkets kvalifikationsnivå

Källa: SCB (Yrkesregistret) & Arbetsförmedlingen

Nedan redovisas de 15 största yrkena två år efter utskrivning från Arbetsförmedlingen. Bland dessa inkluderas även förvärvsarbetande utan yrkesuppgift, något som en av tio saknar. Att sakna yrkesuppgift är särskilt förekommande för förvärvsarbetande i branscher där det finns många unga och där

¹¹ Se Bilaga 1: Yrkens kvalifikationsnivå

¹² Jämförs med förvärvsarbetande 25–59 år med en yrkesuppgift år 2018, riket.

jobbbrörligheten är hög, exempelvis inom handel eller hotell- och restaurang.¹³ Tidigare långtidsarbetslösa är överrepresenterade inom *Uppgift saknas*, sju procentenheter över arbetsmarknaden i stort. En ytterligare kommentar till tabellen nedan är att de 15 vanligaste yrkena fångar hälften av gruppen som rapporten följer.

De vanligaste yrken som bryter långtidsarbetslöshet är *Undersköterska, Städare, Vårdbiträden, Övriga servicearbetare* samt *Personliga assistenter*. I dessa yrken är de tidigare långtidsarbetslösa överrepresenterad relativt arbetsmarknaden i stort, mest påtagligt för *Övriga servicearbetare* och *Städare*, vilket är två yrken i den lägsta kvalifikationsnivån. Två andra yrken med en tydlig överrepresentation är *Buss- och spårvagnsförare* samt *Restaurang- och köksbiträden*.

Tidigare långtidsarbetslösa är överrepresenterade i yrken med låga eller inga krav på formell kompetens. Yrken som tillhör den gruppen i tabellen nedan är *Städare, Övriga servicearbetare* samt *Restaurang- och köksbiträden*. Övriga yrken kräver en gymnasial kompetens med undantaget *Grundskollärare*, där är gruppen underrepresenterade relativt arbetsmarknaden i stort.

De 15 vanligaste yrkena för tidigare långtidsarbetslösa, över-/underrepresentation relativt referensgrupp samt yrkets kvalifikationsnivå

YRKE	PROCENTUELL ANDEL I YRKET	ÖVER-/UNDER-REP (PROCENT-ENHETER)	KVAL. NIVÅ
Undersköterskor, hemtjänst, hemsjukvård och äldreboende	5	+2	Gy.
Städare	5	+3	Låg
Vårdbiträden	4	+3	Gy.
Övriga servicearbetare	4	+3	Låg
Personliga assistenter	4	+2	Gymn.
Buss- och spårvagnsförare	3	+2	Gymn.
Restaurang- och köksbiträden m.fl.	3	+2	Låg
Butikssäljare, fackhandel	3	+1	Gy.
Barnskötare	2	+1	Gy.
Lager- och terminalpersonal	2	+1	Gy.
Övriga kontorsassistenter och sekreterare	2	+1	Gy.
Vårdare, boendestödjare	2	+1	Gy.
Butikssäljare, dagligvaror	2	0	Gy.
Grundskollärare	2	-1	Lång eftergy.
Uppgift saknas	10	+7	-

Källa: SCB (Yrkesregistret) och Arbetsförmedlingen

Innehållet i de flesta yrken är självförklarande. En arbetsbeskrivning för *Städare, Buss- och spårvagnsförare* eller *Undersköterskor* behövs inte. Annorlunda är det

¹³ Se Faktaruta 2: Vilka branscher bryter långtidsarbetslöshet?

möjligen för *Övriga servicearbetare*, ett vanligt yrke för tidigare långtidsarbetslösa. Som stöd kan de bakomliggande yrkesbenämningarna användas, vilka bland annat är *Affischör, Automatpåfyllare, varuautomater m.m., Grovarbetare, diverse och Publikvärd*.¹⁴

2.2 Faktaruta 1: Subventionerade anställningar

En central del av svensk arbetsmarknadspolitik är subventionerade anställningar riktade till personer som har svårt att hitta ett arbete.¹⁵ Denna rapport utvärderar inte huruvida sådana stöd är effektiva för att bryta långtidsarbetslöshet, men ser det likväl som intressant att belysa hur stor andel av de tidigare långtidsarbetslösa som nyttjar någon av Arbetsförmedlingens subventionerade anställningsstöd. Viktigt att ha i åtanke är att rapportens mät punkt är två år efter att individerna varit öppet arbetslösa eller sökande i program, vilket kan förklara att relativt få av de tidigare långtidsarbetslösa som förvärvsarbetar har subventionerade anställningar.

Sex procent av de tidigare långvarigt arbetslösa som rapporten följer har en subventionerad anställning två år efter de lämnat långtidsarbetslöshet. Det har fångats genom att titta på förekomsten av de sökandekategorier som påvisar olika anställningsstöd under november månad, samma månad då information om förvärvsarbete samlas in i den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken.

Tittar vi på yrkets kvalifikationsnivå ser vi att fem procent av de förvärvsarbetande med ett yrke som kräver en längre eftergymnasial utbildning har något anställningsstöd. Motsvarande för yrken med krav på en kortare eftergymnasial utbildning är tre procent. För jobb med en gymnasial kompetens ligger andelen på fem procent. Något högre är den för yrken med inga eller låga krav på formell utbildning, där ligger den på sex procent. Det finns även förvärvsarbetande som saknar yrkesuppgift. Där är subventionerade anställningar än vanligare med åtta procent.

¹⁴ <https://scb.se/ssyk> Se 'Yrkesbenämningar klassificerade enligt SSYK' för en redovisning av de bakomliggande yrkesbenämningarna för respektive yrke.

¹⁵ Se Arbetsförmedlingen (2018b)

2.3 Olika yrken för kvinnor och män

Sett till yrkets kvalifikationsnivå har tidigare långtidsarbetslösa kvinnor och män en likartad fördelning. En fjärdedel finns i yrken som kräver en eftergymnasial utbildning, drygt 60 procent i gymnasiala yrken och 15 procent i yrken med inga eller låga krav på formell utbildning. Vissa skillnader framträder när de två grupperna sätts i relation till deras respektive referensgrupper. Kvinnor framstår som mer underrepresenterade än män i yrken som kräver en eftergymnasial utbildning som är tre år eller längre. Samtidigt är män mer underrepresenterade än kvinnor i yrken med krav på en kortare eftergymnasial utbildning.¹⁶

Andel av rapportens population efter yrkets kvalifikationsnivå för tidigare långtidsarbetslösa kvinnor och män och över-/underrepresentation relativt referensgrupp

YRKETS KVALIFIKATIONSNIVÅ	KVINNOR PROCENTUELL ANDEL	ÖVER- /UNDER. REP (PROCENT -ENHETER)	MÄN PROCENTUELL ANDEL	ÖVER- /UNDER. REP (PROCENT -ENHETER)
Eftergymnasial 3 år eller längre	10	-23	10	-12
Eftergymnasial 2–3 år	13	-5	13	-13
Gymnasial	61	+18	63	+15
Inga eller låga krav på formell utbildning	16	+11	15	+10
Totalt	100		100	

Källa: SCB (Yrkesregistret) & Arbetsförmedlingen

Även om fördelningen av kvinnor och män efter yrkets kvalifikationsnivå är likartad finns det stora skillnader avseende vilket yrke de har. Kvinnor är dessutom koncentrerade till färre yrken än vad män är. De tre vanligaste yrkena för kvinnor fångar en femtedel av gruppen och i de 15 vanligaste ryms 59 procent. För män återfinns 13 procent i topp-tre yrkena och 48 procent i de 15 vanligaste.

För kvinnor är de fem vanligaste yrkena som bryter långtidsarbetslöshet *Undersköterska, Städare, Vårdbiträden, Personliga assistenter* samt *Barnskötare*. Motsvarande för män är *Buss- och spårvagnsförare, Övriga servicearbetare, Lager- och terminalpersonal, Städare* samt *Lastbilsförare*. Män har en något större andel med *Uppgift saknas*, något som kan förklaras av att kvinnor i en högre utsträckning finns i välfärdssektorn där yrkesregistrets täckning är större. Att kvinnor koncentreras till färre yrken än vad män gör, och särskilt till yrken i offentlig sektor, är något som också är giltigt för arbetsmarknaden i stort.

Det finns även likheter i yrkesfördelning. Vanliga yrken för både kvinnor och män är *Städare, Övriga servicearbetare, Personliga assistenter* samt *Restaurang och köksbiträden*. Inom dessa yrken är såväl kvinnor som män överrepresenterade relativt sina respektive referensgrupper.

¹⁶ Kvinnor i populationen jämförs med förvärvsarbetande kvinnor 25–59 år. Män i populationen jämförs med förvärvsarbetande män 25–59 år.

För att återknyta till diskussionen om yrkets kvalifikationsnivå hittar vi få jobb som kräver en eftergymnasial utbildning som är tre år eller längre bland de vanligaste yrkena. För kvinnor finns *Grundskollärare* medan vi för män först på 20:e plats (redovisas ej) finner *Mjukvaru- och systemutvecklare*. *Företagssäljare* hamnar på plats 15 för män, ett yrke med en kvalifikationsnivå som motsvarar en kortare eftergymnasial utbildning.

De 15 vanligaste yrkena för tidigare långtidsarbetslösa kvinnor och män, över-/underrepresentation relativt referensgrupp samt yrkets kvalifikationsnivå

YRKE, KVINNOR	PROCENTUELL ANDEL	ÖVER-/UNDER. REP (PROCENT-ENHETER)	KVAL. NIVÅ
Undersköterskor, hemtjänst, hemsjukvård och äldreboende	8	+2	Gy.
Städare	7	+4	Låg
Vårdbiträden	6	+4	Gy.
Personliga assistenter	5	+3	Gy.
Barnskötare	4	+1	Gy.
Restaurang- och köksbiträden m.fl.	3	+2	Låg
Övriga servicearbetare	3	+3	Låg
Övriga kontorsassistenter och sekreterare	3	+1	Gy.
Butikssäljare, fackhandel	3	+1	Gy.
Vårdare, boendestödjare	2	0	Gy.
Butikssäljare, dagligvaror	2	0	Gy.
Grundskollärare	2	-2	Lång eftergy.
Ekonomiassistenter m.fl.	1	0	Gy.
Kockar och kallskänkor	1	0	Gy.
Uppgift saknas	9	+7	-

YRKE, MÄN	PROCENTUELL ANDEL	ÖVER-/UNDER. REP (PROCENT-ENHETER)	KVAL. NIVÅ
Buss- och spårvagnsförare	5	+4	Gy.
Övriga servicearbetare	4	+4	Låg
Lager- och terminalpersonal	4	+1	Gy.
Städare	3	+2	Låg
Lastbilsförare m.fl.	3	+1	Gy.
Fastighetsskötare	2	+1	Gy.
Personliga assistenter	2	+2	Gy.
Maskinställare och maskinoperatörer, metallarbete	2	0	Gy.
Butikssäljare, fackhandel	2	0	Gy.
Restaurang- och köksbiträden m.fl.	2	+1	Låg
Vårdbiträden	2	+1	Gy.
Undersköterskor, hemtjänst, hemsjukvård och äldreboende	2	+1	Gy.
Vårdare, boendestödjare	2	+1	Gy.
Företagssäljare	2	-2	Kort eftergy.
Uppgift saknas	11	+7	-

Källa: SCB (Yrkesregistret) & Arbetsförmedlingen

2.4 Faktaruta 2: Vilka branscher bryter långtidsarbetslöshet?

Denna rapport har ett yrkesperspektiv. För att komplettera det perspektivet kommenteras här även vilka branscher som bryter långtidsarbetslöshet. I bilaga 3 redovisas tabellunderlaget.

Den vanligaste branschen som bryter långtidsarbetslöshet är *Vård och omsorg; sociala tjänster*. Bakomliggande är i huvudsak jobb inom hemtjänst, personlig assistans och servicehus för äldre. Näst vanligast är *Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar*, här avses i första hand livsmedelsbutiker. Därefter följer *Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster*. I det sistnämnda fallet handlar det företrädesvis om städ- och personaluthyrningsföretag.

De tre vanligaste branscherna, *Vård och omsorg, Handel* och *Uthyrning*, fångar upp 44 procent av de tidigare långtidsarbetslösa. Tidigare i rapporten konstaterades att före detta långtidsarbetslösa som förvärvsarbetare oftare saknar yrkesuppgift än övriga på arbetsmarknaden. De som saknar yrkesuppgift finns oftast i branscherna *Handel* samt *Hotell och restaurang*.

Precis som för yrkestillhörighet föreligger det betydande skillnader mellan kvinnor och män avseende vilken bransch som bryter långtidsarbetslöshet. För kvinnor är de vanligaste branscherna välfärdsorienterade. Nära en av tre finns inom *Vård och omsorg; sociala tjänster* och cirka 13 procent inom *Utbildning*. För män är istället de två vanligaste branscherna *Transport och magasinering* samt *Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar*.¹⁷

¹⁷ Se bilaga 3 för tabellunderlag.

2.5 Utbildning betydelsefullt för yrkestillhörighet

I detta avsnitt synliggörs vilka yrken som bryter långtidsarbetslöshet för tre utbildningsgrupper –förgymnasial, gymnasial samt eftergymnasial utbildning.¹⁸ Övergripande gäller att oavsett utbildningsnivå är tidigare långtidsarbetslösa överrepresenterade i yrken med inga eller låga krav på formell utbildning och underrepresenterade i yrken som kräver en eftergymnasial utbildning.¹⁹ Med det sagt har utbildning en stor betydelse för vilket yrke som bryter långtidsarbetslöshet.²⁰

Andel av rapportens population efter yrkets kvalifikationsnivå för tidigare långtidsarbetslösa kvinnor och män efter utbildningsnivå, samt över-/underrepresentation i procentenheter relativt referensgrupp

UTBILDNINGSNIVÅ → YRKETS KVALIFIKATIONSNIVÅ ↓		FÖRGYM PROC. ANDEL	FÖRGYM ÖVER- /UNDER. REP	GYM PROC. ANDEL	GYM ÖVER- /UNDER. REP	EFTER GYM PROC. ANDEL	EFTERGYM ÖVER- /UNDER. REP
KVINNOR	Eftergymnasial 3 år eller längre	2	-1	4	-2	17	-39
	Eftergymnasial 2–3 år	3	-5	6	-8	30	+8
	Gymnasial	55	-8	74	+1	46	+26
	Inga eller låga krav på formell utbildning	40	+14	16	+9	7	+5
	Totalt	100		100		100	
MÄN	Eftergymnasial 3 år eller längre	2	-1	3	-3	25	-20
	Eftergymnasial 2–3 år	6	-8	9	-13	22	-11
	Gymnasial	66	-4	73	+6	44	+24
	Inga eller låga krav på formell utbildning	27	+14	15	+10	8	+6
	Totalt	100		100		100	

Källa: SCB & Arbetsförmedlingen

2.5.1 Förgymnasialt utbildade

Långtidsarbetslösa med en förgymnasial utbildning ingår i gruppen arbetslösa med svag konkurrensförmåga. Personer med kort utbildning har en svår situation på arbetsmarknaden i allmänhet. Sysselsättningsgraden är markant lägre än vad den är

¹⁸ Avser högsta utbildningsnivå enligt utbildningsregistret, SCB.

¹⁹ Kvinnor med en förgymnasial utbildning i populationen jämförs med förvärvsarbetande kvinnor 25–59 år på arbetsmarknaden med samma utbildningsnivå. Samma logik gäller övriga grupper.

²⁰ Tabeller med de vanligaste yrken efter utbildningsnivå för tidigare långtidsarbetslösa kvinnor och män finns i Bilaga 2: Yrkestabeller.

för personer med längre utbildning och många korttidsutbildade som deltar i arbetskraften har svårt att få en fast förankring på arbetsmarknaden.²¹

För tidigare långtidsarbetslösa med endast en förgymnasial utbildning är yrken med inga eller låga krav på formell utbildning särskilt betydelsefulla. Fyra av tio kvinnor och nästan en av tre män hamnar i sådana yrken. En majoritet hamnar emellertid i yrken med krav som motsvarar en gymnasial utbildning. I ett internationellt perspektiv är andelen jobb på svensk arbetsmarknad som inte kräver utbildning liten.

Kvinnor med en förgymnasial utbildning är koncentrerade till ett fåtal yrken. Två år efter utskrivning som öppet arbetslös eller sökande i program är en av fem *Städare* och hälften återfinns i de fem vanligaste yrkena - *Städare*, *Övriga servicearbetare*, *Vårdbiträden*, *Personliga assistenter* samt *Restaurang- och köksbiträden*. Koncentrationen visar hur snäv arbetsmarknaden är för kvinnor utan en gymnasial utbildning. För män är de vanligaste yrkena *Övriga servicearbetare*, *Lager- och terminalpersonal*, *Städare*, *Buss- och spårvagnsförare* samt *Personliga assistenter*. Yrkesspridningen är större för män. Ovanstående fem yrken fångar en fjärdedel av gruppen.

2.5.2 Gymnasialt utbildade

När gymnasialt utbildade bryter långtidsarbetslöshet är det inom yrken som kräver en gymnasial utbildning. Tre av fyra har ett sådant yrke medan 15 procent finns i yrken med inga eller låga krav på formell utbildning, det sistnämnda är tio procentenheter mer än referensgruppen. Vidare återfinns tio procent i yrken med en eftergymnasial kravprofil. Inga skillnader föreligger mellan gymnasialt utbildade kvinnor och män i termer av yrkets kvalifikationsnivå.

Undersköterska är det vanligaste yrket för tidigare långtidsarbetslösa kvinnor med en gymnasial utbildning. Tolv procent av populationen finns inom yrket, vilket också motsvarar nivån för referensgruppen. Andra vanliga yrken är *Vårdbiträden*, *Personliga assistenter*, *Städare* och *Barnskötare*. Precis som förväntat ligger tyngdpunkten på yrken inom välfärden.

För män är de två vanligaste yrkena *Buss- och spårvagnsförare* samt *Övriga servicearbetare*. Inom dessa yrken är män med en gymnasial utbildning påtagligt överrepresenterade. Därutöver är *Lastbilsförare*, *Lager- och terminalpersonal* samt *Fastighetsskötare* vanliga yrken. Strax därefter följer *Maskinställare och maskinoperatörer*, *metallarbeta* samt *Städare*.

2.5.3 Eftergymnasialt utbildade

För de med en eftergymnasial utbildning är yrkesspridningen större än för övriga utbildningsgrupper. För yrken i den övre kvalifikationsnivån är utfallet 17 procent för kvinnor och 25 procent för män. En underrepresentation i förhållande till arbetsmarknaden i stort, men en betydligt större andel än övriga utbildningsgrupper. Tidigare långtidsarbetslösa som är eftergymnasialt utbildade är vidare

²¹ Arbetsförmedlingen (2018a)

överrepresenterade inom gymnasiala yrken samt, om än i mindre utsträckning, i yrken med inga eller låga krav på formell utbildning.

Bland de vanligaste yrkena för kvinnor finns sådana som kräver en eftergymnasial utbildning som *Grundskollärare* eller *Planerare och utredare*. Där finns även gymnasiala yrken som *Undersköterskor*, *Övriga kontorsassistenter och sekreterare* samt *Vårdbiträden* liksom yrken med lägre krav på utbildning och erfarenhet som *Städare*. Även för män har de vanligaste yrkena skiftande kompetenskrav. Vanligaste är *Buss- och spårvagnsförare*, vilket har en gymnasial kvalifikationsnivå. Därefter följer två eftergymnasiala yrken, *Mjukvaru- och systemutvecklare* samt *Grundskollärare*. På fjärde plats finns *Lager- och terminalarbetare*, vilket motsvarar en gymnasial kvalifikationsnivå, följt av *Städare* som finns i den nedersta kvalifikationsnivå. Spridningen i olika kvalifikationsnivåer visar att eftergymnasialt utbildade som tidigare varit långtidsarbetslösa är en grupp med skiftande förutsättningar på arbetsmarknaden.

2.6 Mindre skillnader mellan inrikes och utrikes födda

Arbetslöshetsnivån för utrikes födda är betydligt högre än för inrikes födda och integration är en av de stora utmaningarna på svensk arbetsmarknad. Därför belyser detta avsnitt skillnader och likheter i vilka yrken som bryter långtidsarbetslöshet för inrikes och utrikes födda. Utlandsfödda delas upp i två grupper. De från ett annat nordiskt land, EU-land alternativt Sydamerika, Nordamerika eller Oceanien benämns *Norden/EU+*. Gruppen *Övriga världen* är betydligt större och avser övriga länder och utgörs av personer från Mellanöstern, Centralasien, Sydostasien och Afrika.

Övergripande gäller att oavsett födelseregion är tidigare långtidsarbetslösa överrepresenterade i yrken med inga eller låga krav på formell utbildning samt i yrken som kräver en gymnasial utbildning. De är också underrepresenterade i yrken med en kvalifikationsnivå som motsvarar en eftergymnasial utbildning.

Utrikes födda är i en större utsträckning orienterade mot yrken med inga eller låga krav på formell utbildning än vad inrikes födda är. Cirka en femtedel finns i sådana yrken, undantaget män från *Norden/EU+*. För inrikes födda är motsvarande tolv procent. Inrikes födda är istället mer överrepresenterade än utrikes födda i yrken som kräver en gymnasial utbildning. Avseende högkvalificerade yrken är inrikes födda mer underrepresenterade än vad utrikes födda är i förhållande till sina respektive referensgrupper. Däremot är skillnaden i andel inom yrken som kräver en eftergymnasial utbildning ganska liten mellan födelseregionerna.

Andel av rapportens population efter yrkets kvalifikationsnivå för tidigare långtidsarbetslösa kvinnor och män efter födelseregion samt över-/underrepresentation i procentenheter relativt referensgrupp

	FÖDELSEREGION → YRKETS KVALIFIKATIONSNIVÅ ↓	INRIKES FÖDDA	INRIKES FÖDDA ÖVER- /UNDER. REP	NORDEN/ EU+	NORDEN/EU+ ÖVER- /UNDER. REP	ÖVRIGA VÄRLDEN	ÖVRIGA VÄRLDEN ÖVER- /UNDER. REP
KVINNOR	Eftergymnasial 3 år eller längre	13	-22	16	-20	12	-10
	Eftergymnasial 2–3 år	11	-9	11	-4	7	-3
	Gymnasial	63	21	53	15	59	6
	Inga eller låga krav på formell utbildning	12	9	19	8	22	7
	Totalt	100		100		100	
MÄN	Eftergymnasial 3 år eller längre	11	-11	13	-14	8	-8
	Eftergymnasial 2–3 år	15	-14	13	-7	9	-4
	Gymnasial	62	16	61	13	64	8
	Inga eller låga krav på formell utbildning	12	9	14	8	20	5
	Totalt	100		100		100	

Källa: SCB & Arbetsförmedlingen

2.6.1 Inrikes födda

För tidigare långtidsarbetslösa inrikes födda kvinnor är de vanligaste yrkena två år efter utskrivning från Arbetsförmedlingen *Undersköterska*, *Personlig assistent* och *Vårdbiträde*. Det är tre välfärdyrken som kräver en gymnasial utbildning. Därefter följer *Övriga kontorsassistenter och sekreterare* samt *Butiksäljare, fackhandel*. Andra vanliga yrken är *Städare* och *Barnskötare*. Särskilt överrepresenterade är inrikes födda kvinnor som *Personliga assistenter*, *Vårdbiträden*, *Städare* samt *Övriga servicearbetare*.²²

Avseende inrikes födda män är de vanligaste yrkena *Övriga servicearbetare*, *Lager- och terminalpersonal*, *Lastbilsförare*, *Fastighetsskötare* samt *Butiksäljare, fackhandel*. Särskilt överrepresenterade är gruppen som *Övriga servicearbetare*. Bland de vanligaste yrkena finns ett som kräver en kortare eftergymnasial utbildning, *Företagssäljare*.

²² Tabeller med de vanligaste yrken efter födelseregion för tidigare långtidsarbetslösa kvinnor och män finns i Bilaga 2: Yrkestabeller.

2.6.2 Norden/EU+

Det finns likheter mellan de mest vanliga yrkena för utrikes födda kvinnor från födelseregion *Norden/EU+* och inrikes födda kvinnor. Välfärdsyrken som *Undersköterska, Vårdbiträde, Personlig assistent* och *Barnskötare* är vanliga. Skillnaden mellan grupperna är företrädesvis att *Städare* samt *Restaurang- och köksbiträde* är vanligare för kvinnor från *Norden/Europa+*. För män från *Norden/EU+* är de tre vanligaste yrkena *Buss- och spårvagnsförare, Städare* samt *Lager- och terminalpersonal*. Därefter följer *Övriga servicearbetare, Träarbetare, snickare* samt *Lastbilsförare m.fl.*

2.6.3 Övriga världen

Långtidsarbetslösa från födelseregionen *Övriga världen* ingår i gruppen arbetslösa med svag konkurrensförmåga. För dessa är det vanligare att ett yrke med inga eller låga krav på formell utbildning bryter långtidsarbetslöshet i jämförelse med övriga födelseregioner. Skillnaden mellan grupperna är emellertid inte lika markant som för utbildningsnivå, där de med endast en förgymnasial utbildning är särskilt orienterade mot yrken i den lägre kvalifikationsnivån.

Utmärkande för kvinnor med födelseregion *Övriga världen* är en koncentration till fåtal yrken. 40 procent av gruppen arbetar som *Undersköterska, Städare, Vårdbiträde* eller är förvärvsarbetare utan yrkesuppgift. Motsvarande för män är drygt 20 procent. Andra vanliga yrken som bryter långtidsarbetslöshet för kvinnor är *Barnskötare, Personliga assistenter* samt *Restaurang- och köksbiträden*. Bland de 15 vanligaste yrkena kräver ett en eftergymnasial utbildning, *Grundskollärare*.

Män med födelseregion *Övriga världen* har som vanligaste yrken *Buss- och spårvagnsförare, Städare* samt *Övriga servicearbetare*. Värt att nämna är deras överrepresentation som *Buss- och spårvagnsförare*, sex procentenheter över referensgruppen.²³ Andra vanliga yrken för gruppen är *Lager- och terminalpersonal*, samt *Restaurang- och köksbiträde m.fl.* Därefter följer välfärdsyrkena *Vårdbiträde* och *Undersköterska*.

²³ Förvärvsarbetande 25–59 åringar med födelseregion *Övriga världen* i riket, år 2018

2.7 Faktaruta 3: Utbildningsgrupper för tidigare långtidsarbetslösa med eftergymnasial utbildningsnivå

Innehållet i en eftergymnasial utbildning kan ha stor betydelse för en persons anställningsbarhet.²⁴ Denna fördjupningsruta belyser kortfattat utbildningsinnehållet för tidigare långtidsarbetslösa med en eftergymnasial utbildning uppdelat på inrikes och utrikes födda.

Vanligaste utbildningsinnehållet för inrikes födda som tidigare varit långtidsarbetslösa och har en eftergymnasial utbildning är Ekonomutbildning/företagsekonomi. Därefter följer en palett av olika utbildningar. Breda utbildningar inom humaniora och samhällsvetenskap samsas med tekniska utbildningar som Systemvetenskap och programvaruteknik eller Ingenjörsutbildning- elektronik, datateknik och automation och mer yrkesspecifika utbildningar som förskollärare.

Utrikes födda med en eftergymnasial utbildning är särskilt koncentrerade till utbildningsgrupper med ett ospecificerat innehåll. Anledningen är att utbildningsuppgiftens källa ofta är en enkät för denna grupp (Invandrarenkäten), vilken inte möjliggör en bättre precisering. Det innebär sannolikt också att arbetsgivare har svårt att validera utbildningen, något som försämrar förutsättningarna att använda sin utbildning på arbetsmarknaden. Bland utrikes födda finns ett betydande bortfall, en av tio har utbildningsgrupp Okänd.

²⁴ Se Bilaga 3: Tabeller, faktarutor

3 Slutsatser och rekommendationer

Denna rapport synliggör vilka delar av arbetsmarknaden som står tillgängliga för långtidsarbetslösa. Huvudbudskapen är att tidigare långtidsarbetslösa som regel har ett yrke med lägre kvalifikationskrav än genomsnittet på arbetsmarknaden, oavsett utbildningsnivå, födelseregion eller kön. Samt att tidigare långtidsarbetslösa med endast förgymnasial utbildning eller som är utomeuropeiskt födda är särskilt orienterade mot yrken med inga eller låga krav på formell utbildning. Vidare har 85 procent av de tidigare långtidsarbetslösa som rapporten följer minst en gymnasial utbildning och nära 60 procent är inrikes födda. Detta står i skarp kontrast till sammansättningen av de totalt antal långtidsarbetslösa, där åtta av tio är från grupper med svag konkurrensförmåga.

För att fler långtidsarbetslösa med svag konkurrensförmåga ska lämna för arbete är utbildningsinsatser viktiga. Arbetsförmedlingen behöver i ökad utsträckning vägleda personer med svag konkurrensförmåga till utbildningar som leder till jobb. Samtidigt har alla inte samma förutsättningar att studera. Vägarna till jobb som kräver en gymnasial utbildning, där många bristyrken finns inom exempelvis vård- och omsorg, skulle behöva bli fler och bredare.

Trösklarna till arbetsmarknaden behöver sänkas för de många långtidsarbetslösa som tillhör grupper med svag konkurrensförmåga. Ett sätt att göra det är via subventionerade anställningar, exempelvis nystartsjobb. Sådana åtgärder är betydelsefulla för att fler personer som står långt ifrån ska närma sig arbetsmarknaden. För personer som står långt ifrån arbetsmarknaden behövs ofta en kedja av insatser där praktik och andra arbetsplatsförlagda insatser är viktiga delar. En planerad åtgärd i denna riktning är etableringsjobb, vilken baseras på en modell som arbetsmarknadens parter tagit fram där staten betalar ut en ersättning till individen, istället för att arbetsgivaren ersätts med en del av lönen som andra subventionerande anställningar.²⁵

Upp till ovanstående kan det finnas ett behov av nya yrkesroller på svensk arbetsmarknad. Yrkesroller där utrymme skapas för personer som av olika skäl står långt ifrån arbetsmarknaden. Dessa kan vara kompletterande till befintliga yrken där rekryteringssituationen är särskilt bekymmersam.

En ytterligare slutsats tar sin utgångspunkt i de skillnader mellan kvinnor och män som rapporten belyst. Tidigare långtidsarbetslösa kvinnor och män är orienterade mot olika delar av arbetsmarknaden, och kvinnor är koncentrerade till färre yrken än vad män är. Det senare gäller inte minst tidigare långtidsarbetslösa kvinnor med endast förgymnasial utbildning, av vilka en av fem arbetar som *Städare*. Tidigare studier visar att könsfördelningen för Arbetsförmedlingens insatser är skev. Män får ta del av arbetsnära insatser som arbetsmarknadsutbildningar, arbetspraktik, introduktionsjobb och nystartsjobb i högre utsträckning medan kvinnor mer ofta tar del av förberedande utbildningar och extratjänster.²⁶ Om detta bidrar till de skilda

²⁵ Arbetsförmedlingen (2021a)

²⁶ Arbetsförmedlingen (2018c)

utfall rapporten redovisar kräver en egen studie, men skillnaderna som synliggjorts visar på betydelsen att fortsatt ha fokus på hur arbetslösa kvinnor och män bemöts, informeras och vilka insatser de ges.

När denna rapport skrivs är samhället och arbetsmarknaden förhoppningsvis på väg ut ur en pandemi. Det återstår att se vilka långsiktiga effekter den haft på exempelvis branscher där tidigare långtidsarbetslösa ofta arbetar, exempelvis handel eller transport. En hypotes är att pandemin påverkat konsumentbeteenden och påskyndat den tekniska utvecklingen i dessa branscher på ett sätt som förändrar efterfrågan på kompetenser eller till och med minskar efterfrågan på arbetskraft. Om det visar sig att långtidsarbetslösheten efter pandemin stabiliseras på en ny högre nivå finns det starka skäl att brett överväga hur nya yrkesroller kan skapas som sänker trösklarna för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden.

4 Referenser

Arbetsförmedlingen (2017) *Perspektiv på långtidsarbetslösheten*

Arbetsförmedlingen (2018a) *Perspektiv på arbetsmarknadsläget för personer med kort utbildning*

Arbetsförmedlingen (2018b) *Subventionerade anställningar – en översikt*

Arbetsförmedlingen (2018c) *Hur skapar vi en mer jämställd arbetsmarknadsetablering?*

Arbetsförmedlingen (2021a) *Nya åtgärder inom arbetsmarknadspolitiken: etableringsjobb – Arbetsförmedlingens åiterrapportering 2020*

Arbetsförmedlingen (2021b) *Långtidsarbetslösheten utveckling i spåren av pandemin*

Forslund, Anders (2018) *Subventionerade anställningar – avvägningar och empirisk evidens*, IFAU 2018:14

Statskontoret (2013) *Orsaker till långtidsinskrivning hos Arbetsförmedlingen*, 2013:15

SCB (2017) *Vilka lämnar de enkla jobben?* [Vilka lämnar de enkla jobben? \(scb.se\)](https://www.scb.se/2021-08-31) 2021-08-31

Bilaga 1: Yrkens kvalifikationsnivå

Denna rapport tittar bland annat på hur populationen fördelar sig efter yrkets kvalifikationsnivå.²⁷ Varje yrke i svensk yrkesstandard, SSYK, har en given kvalifikationsnivå. Den tillämpas genom att man ser till den formella utbildningen som är normal för yrket, definierat enligt ISCED (International Standard Classification of Education). Det behöver emellertid inte betyda att det krävs en formell utbildning för att få de kunskaper och färdigheter som krävs för ett visst arbete. De kan lika gärna inhämtas genom arbetserfarenhet. Det som menas är de kvalifikationer som arbetet kräver, inte de kvalifikationer som den arbetstagare har som utför arbetet.

Det finns fyra kvalifikationsnivåer:

- Elementär utbildning på grundskolenivå. Översatt till svenska förhållanden innebär det inga eller låga formella utbildningskrav (I rapporten *Inga eller låga formella utbildningskrav*).
- Utbildningar på gymnasial nivå samt eftergymnasiala utbildningar kortare än 2 år. (I rapporten *Gymnasial*).
- Praktiska eller yrkesspecifika eftergymnasiala utbildningar om 2–3 år (I rapporten *Eftergymnasial 2-3 år*).
- Teoretiska eller forskarförberedande eftergymnasiala utbildningar samt forskarutbildningar om minst 3 år, normalt 4 år eller längre (I rapporten *Eftergymnasial 3 år eller längre*).

²⁷ Läs mer om standard för svensk yrkesklassificering, SSYK på Statistiska centralbyråns hemsida: www.scb.se/ssyk

Bilaga 2: Yrkestabeller

De 10 vanligaste yrkena för tidigare långtidsarbetslösa kvinnor efter utbildningsnivå samt över-/underrepresentationen relativt referensgrupp och yrkets kvalifikationsnivå

FÖRGYMNASIAL UTBILDNING, KVINNOR YRKE	PROCENTUELL ANDEL	ÖVER-/UNDER. REP (PROCENT-ENHETER)	KVAL. NIVÅ
Städare	18	4	Låg
Övriga servicearbetare	9	6	Låg
Vårdbiträden	9	1	Gy.
Personliga assistenter	8	3	Gy.
Restaurang- och köksbiträden m.fl.	6	1	Låg
Barnskötare	4	-1	Gy.
Butikssäljare, fackhandel	3	0	Gy.
Butikssäljare, dagligvaror	3	-1	Gy.
Övriga kontorsassistenter och sekreterare	2	-1	Gy.
Uppgift saknas	12	6	
GYMNASIAL UTBILDNING, KVINNOR YRKE			
Undersköterskor, hemtjänst, hemsjukvård och äldreboende	12	3	Gy.
Vårdbiträden	7	4	Gy.
Personliga assistenter	6	3	Gy.
Städare	6	3	Låg
Barnskötare	5	-1	Gy.
Butikssäljare, fackhandel	4	0	Gy.
Restaurang- och köksbiträden m.fl.	4	2	Låg
Övriga servicearbetare	3	3	Låg
Övriga kontorsassistenter och sekreterare	3	-2	Gy.
Uppgift saknas	9	6	
EFTERGYMNASIAL UTBILDNING, KVINNOR YRKE			
Undersköterskor, hemtjänst, hemsjukvård och äldreboende	5	3	Gy.
Grundskollärare	5	-2	Lång eftergy.
Vårdbiträden	4	3	Gy.
Övriga kontorsassistenter och sekreterare	4	2	Gy.
Barnskötare	3	2	Gy.
Personliga assistenter	3	2	Gy.
Städare	3	2	Låg
Planerare och utredare m.fl.	3	-1	Lång eftergy.
Vårdare, boendestödjare	2	1	Gy.
Uppgift saknas	9	7	

Källa: SCB (Yrkesregistret) & Arbetsförmedlingen

De 10 vanligaste yrkena för tidigare långtidsarbetslösa män efter utbildningsnivå samt över-/underrepresentationen relativt referensgrupp och yrkets kvalifikationsnivå

FÖRGYMNASIAL UTBILDNING, MÄN YRKE	PROCENTUELL ANDEL	ÖVER-/UNDER. REP (PROCENT- ENHETER)	KVAL. NIVÅ
Övriga servicearbetare	9	7	Låg
Lager- och terminalpersonal	6	1	Gy.
Städare	5	3	Låg
Buss- och spårvagnsförare	4	3	Gy.
Personliga assistenter	3	2	Gy.
Fastighetsskötare	3	0	Gy.
Restaurang- och köksbiträden m.fl.	3	1	Låg
Butikssäljare, fackhandel	2	0	Gy.
Vårdbiträden	2	1	Gy.
Uppgift saknas	15	8	-
GYMNASIAL UTBILDNING, MÄN YRKE			
Buss- och spårvagnsförare	6	5	Gy.
Övriga servicearbetare	5	4	Låg
Lastbilsförare m.fl.	4	1	Gy.
Lager- och terminalpersonal	4	1	Gy.
Fastighetsskötare	3	1	Gy.
Maskinställare och maskinoperatörer, metallarbete	3	0	Gy.
Städare	3	2	Låg
Butikssäljare, fackhandel	2	0	Gy.
Personliga assistenter	2	1	Gy.
Uppgift saknas	10	7	-
EFTERGYMNASIAL UTBILDNING, MÄN YRKE			
Buss- och spårvagnsförare	4	3	Gy.
Mjukvaru- och systemutvecklare m.fl.	3	-4	Lång eftergy.
Grundskollärare	3	0	Lång eftergy.
Lager- och terminalpersonal	2	1	Gy.
Städare	2	2	Låg
Företagssäljare	2	-1	Kort eftergy.
Personliga assistenter	2	1	Gy.
Restaurang- och köksbiträden m.fl.	2	1	Låg
Planerare och utredare m.fl.	2	0	Lång eftergy.
Uppgift saknas	11	8	-

Källa: SCB (Yrkesregistret) & Arbetsförmedlingen

De 10 vanligaste yrkena för tidigare långtidsarbetslösa kvinnor efter födelseregion samt över-/underrepresentationen relativt referensgrupp och yrkets kvalifikationsnivå

INRIKES FÖDDA, KVINNOR YRKE	PROCENTUELL ANDEL	ÖVER-/UNDER. REP (PROCENT- ENHETER)	KVAL. NIVÅ
Undersköterskor, hemtjänst, hemsjukvård och äldreboende	7	2	Gy.
Personliga assistenter	5	4	Gy.
Vårdbiträden	5	3	Gy.
Övriga kontorsassistenter och sekreterare	4	2	Gy.
Butikssäljare, fackhandel	4	2	Gy.
Städare	4	3	Låg
Barnskötare	3	0	Gy.
Övriga servicearbetare	3	3	Låg
Vårdare, boendestödjare	3	1	Gy.
Uppgift saknas	8	1	-
NORDEN/EU+, KVINNOR YRKE			
Städare	10	+3	Låg
Undersköterskor, hemtjänst, hemsjukvård och äldreboende	7	+2	Gy.
Vårdbiträden	6	+4	Gy.
Personliga assistenter	5	+3	Gy.
Barnskötare	4	+1	Gy.
Restaurang- och köksbiträden m.fl.	3	+1	Låg
Övriga kontorsassistenter och sekreterare	3	0	Gy.
Grundskollärare	3	-1	Lång eftergy.
Övriga servicearbetare	2	+2	Låg
Uppgift saknas	11	+4	-
ÖVRIGA VÄRLDEN, KVINNOR YRKE			
Undersköterskor, hemtjänst, hemsjukvård och äldreboende	11	+1	Gy.
Städare	10	+2	Låg
Vårdbiträden	9	+4	Gy.
Barnskötare	6	0	Gy.
Personliga assistenter	5	+2	Gy.
Restaurang- och köksbiträden m.fl.	5	+1	Låg
Övriga servicearbetare	4	+3	Låg
Grundskollärare	3	0	Lång eftergy.
Undersköterskor, vård- och specialavdelning	2	0	Gy.
Uppgift saknas	11	+4	-

Källa: SCB (Yrkesregistret) & Arbetsförmedlingen

De 10 vanligaste yrkena för tidigare långtidsarbetslösa kvinnor efter födelseregion samt över-/underrepresentationen relativt referensgrupp och yrkets kvalifikationsnivå

INRIKES FÖDDA, MÅN YRKE	PROCENTUELL ANDEL	ÖVER-/UNDER. REP (PROCENT- ENHETER)	KVAL. NIVÅ
Övriga servicearbetare	5	4	Låg
Lager- och terminalpersonal	4	1	Gy.
Lastbilsförare m.fl.	3	1	Gy.
Fastighetsskötare	3	2	Gy.
Butikssäljare, fackhandel	3	1	Gy.
Företagssäljare	2	-1	Kort eftergy.
Buss- och spårvagnsförare	2	2	Gy.
Personliga assistenter	2	2	Gy.
Maskinställare och maskinoperatörer, metallarbete	2	0	Gy.
Uppgift saknas	10	7	-
NORDEN/EU+, MÅN YRKE			
Buss- och spårvagnsförare	4	3	Gy.
Städare	3	2	Låg
Lager- och terminalpersonal	3	1	Gy.
Övriga servicearbetare	3	3	Låg
Träarbetare, snickare m.fl.	3	-1	Gy.
Lastbilsförare m.fl.	3	1	Gy.
Övriga byggnads- och anläggningsarbetare	2	0	Gy.
Fastighetsskötare	2	1	Gy.
Restaurang- och köksbiträden m.fl.	2	1	Låg
Uppgift saknas	14	4	-
ÖVRIGA VÄRLDEN, MÅN YRKE			
Buss- och spårvagnsförare	9	6	Gy.
Städare	5	2	Låg
Övriga servicearbetare	4	3	Låg
Lager- och terminalpersonal	4	0	Gy.
Restaurang- och köksbiträden m.fl.	3	0	Låg
Vårdbiträden	3	1	Gy.
Undersköterskor, hemtjänst, hemsjukvård och äldreboende	3	1	Gy.
Personliga assistenter	3	1	Gy.
Taxiförare m.fl.	3	1	Gy.
Uppgift saknas	13	4	

Källa: SCB (Yrkesregistret) & Arbetsförmedlingen

Bilaga 3: Tabeller, faktarutor

10 vanligaste branscherna för tidigare långtidsarbetslösa två år efter utskrivning från Arbetsförmedlingen

BRANSCH	PROCENTUELL ANDEL
Vård och omsorg; sociala tjänster	21
Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	12
Uthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster	12
Utbildning	9
Tillverkning	8
Transport och magasinering	8
Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	5
Hotell och restaurang	5
Byggverksamhet	4
Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	4

KVINNOR	PROCENTUELL ANDEL
Vård och omsorg; sociala tjänster	30
Utbildning	13
Uthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster	11
Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	11
Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	5
Annan serviceverksamhet	5
Hotell och restaurang	5
Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	4
Tillverkning	4
Transport och magasinering	3

MÅN	PROCENTUELL ANDEL
Transport och magasinering	13
Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	13
Uthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster	12
Tillverkning	11
Vård och omsorg; sociala tjänster	11
Byggverksamhet	7
Utbildning	5
Hotell och restaurang	5
Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	5
Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	3

Källa: SCB (Utbildningsregistret) & Arbetsförmedlingen

10 vanligaste branscherna två år efter utskrivning från Arbetsförmedlingen för de utan yrkesuppgift

BRANSCH	PROCENTUELL ANDEL
Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	15
Hotell och restaurang	11
Vård och omsorg; sociala tjänster	9
Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	9
Annan serviceverksamhet	9
Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster	7
Byggverksamhet	6
Tillverkning	6
Transport och magasinering	6
Okänt	5

Faktura 3: Vanligaste utbildningsgrupper för eftergymnasialt utbildade

UTRIKES FÖDDA	PROCENTUELL ANDEL
Ekonomutbildning / företagsekonomi	9
Okänd	8
Annan utbildning inom teknik och teknisk industri	5
Annan utbildning inom pedagogik och lärarutbildning	5
Handel och administration	3
Humaniora, övrig/ospecificerad inriktning	3
Matematik/naturvetenskap, övrig/ospec utbildning	3
Samhälls- och beteendevetenskap, övrig/ospec inriktning	3
Annan utbildning i juridik och rättsvetenskap	2
Hälso- och sjukvård, övrig eller ospecificerad utbildning	2
INRIKES FÖDDA	PROCENTUELL ANDEL
Ekonomutbildning / företagsekonomi	6
Humaniora, övrig/ospecificerad inriktning	4
Samhälls- och beteendevetenskap, övrig/ospec inriktning	3
Annan utbildning inom pedagogik och lärarutbildning	2
Systemvetenskap och programvaruteknik	2
Annan bred utbildning i företagsekonomi, handel och administration	2
Ingenjörsutbildning-elektronik, datateknik och automation	2
Företagsekonomi, handel, administration, övrig/ospec utbildning	2
Ingenjörsutbildning-maskinteknik	2
Lärarutbildning, inriktning förskola	2

Källa: SCB (Utbildningsregistret) & Arbetsförmedlingen